

Hur kan man förebygga sexuellt våld som riktar sig mot barn och unga? Pedofili som fenomen

—

Patricia Thesleff

Senior specialist, SeriE-projektet
Seksualterapeut, Arbetshandledare,
Sexuality Educator and Sexual Health Promoter (NACS)

Se
ri
E

1. Öka förståelsen för vad pedofili som fenomen är
2. Erbjuda förebyggande stödfunktioner för personer som är sexuellt eller romantiskt intresserade av barn och unga
3. Sexualfostran
4. Stöd för barn som blivit utnyttjade

Vilka tankar / känslor väcker ordet
pedofili hos dig?

De flesta blir medvetna om sitt
sexuella intresse senast som
tonåring!

Pedofili som böjelse

Ett sexuellt intresse är INTE
= övergrepp

Ett sexuellt intresse

- Är inte ett brott eller en sjukdom
- Kan man inte välja, men man kan lära sig leva med intresset

Godkänner inga övergrepp

Eksklusiva pedofiler = personen har ett sexuellt tändningsmönster som endast riktar sig mot barn

Inklusiva pedofiler = en del av personenes sexualitet

Ett sexuellt intresse som är kopplat till kroppens utvecklingsgrad

Pedofili (DSM 302.2)

- Ett sexuellt intresse för barn inbörande nått puberteten (I)

Hebefili (DSM 302.9 NOS)

- Ett sexuellt intresse för barn i (tidig) pubertet (II & III)

Ephebofili

- Ett sexuellt intresse för unga (färdigt utvecklade) (ca.15-18 v.) (IV & V)
-

I		3 <math>< 2.5</math>
II		4 2.5-3.2
III		10 3.6
IV		16 4.1-4.5
V		25 >4.5

I			
II			
III			
IV			
V			

Pedofili

- Anses vara något som utvecklas tidigt och innebär att man tänder sexuellt och / eller romantiskt på barn innan puberteten
 - Oftast är man redan medveten om sin läggning under puberteten (eller redan innan)
-

Hebefili

- Sexuellt eller romantiskt intresserad av pubertala unga = 11-14år
 - Experter oense om det är en valid diagnos
 - Hos en del personer riktar sig de romantiska och /eller sexuella intresset främst mot denna åldersgrupp
-

Ephebofili

- Ett sexuellt och /eller romantiskt intresse som riktar sig mot ca. 15-18 åringar.
 - Vanligare än pedofili och hebefili
 - Experter oense om det är en valid diagnos
 - Det kan vara frågan om en fetisch kopplad till en specifik åldersgrupp, osäkerhet med personer av samma ålder, behov av att få uppskattning, behov att makt
-

Pedofili

Sexuell läggning

- 25-40% av pedofilerna är mer intresserade av pojkar än av flickor
 - Homosexuella är ändå inte överrepresenterade bland pedofilerna (enligt forskning)
-

Pedofili

Kön

- I brottsstatistiken är kvinnor förövare i ca. 6-12% av fallen
 - I offerstatistiken är kvinnor förövare i 17-44%
 - Kvinnors övergrepp blir ofta upptäckta
 - Kvinnor / män har olika roller som vårdnadshavare eller inom yrken med barn
 - Kvinnor fungerar ofta tillsammans med partner
 - Kvinnor och tvångstankar
-

Pedofilernas andel av befolkningen

- Enligt uppskattningar 1-5% av befolkningen
 - En försiktig uppskattning ca 2 % = 40 000 män
 - Kvinnor?
-

Intresse

Personlighet

- oskyldiga
 - öppna
 - nyfikna
 - ivriga
 - Saknar hämningar
 - ärliga
 - snälla
 - sammanhållning
 - charmiga
 - snälla
 - roliga / har humor
-

Intresse

Kroppen

- vackra
 - en och klar hy
 - ögonen eller ansiktet
 - smala
 - rumpan
 - små och näpna
 - en klar barnslig röst
 - könsorganen
 - hälsa
 - feminina drag
-

ICD-10

International Statistical Classification of Diseases (F65.4)

Allmänna kriterier

1. Kontinuerlig och tvångsmässig sexuell lust samt fantasier som riktar sig mot ovanliga objekt eller handlingar
 2. Personen agerar enligt sitt tändningsmönster eller alternativt att tändningsmönstret orsakar märkbart lidande.
 3. Tillståndet har pågått minst sex månader.
-

ICD-10

fortsätter...

- En önskan om sexuell handling med förpubertala barn (eller ett barn) är dominant och permanent
 - Det sexuella intresset riktar sig i första hand mot förpubertala barn. Flickor, pojkar eller både och.
 - Personen är över 16 år och åldersskillnaden till objektet är över 5år
 - *Om inga problem, kan man konstatera ett sexuellt intresse för barn”*
-

Lagstiftning

- Sexuella övergrepp som riktar sig mot barn. (barn = under 16 år)
- Ifall den vuxna har en auktoritär ställning är åldersgränsen 18 år
- Grooming
- Ifall det är frågan om köp av sexuella tjänster är åldersgränsen 18 år
- Innehav eller spridning av dokumenterade sexuella övergrepp mot barn. (barn = under 18 år)

Sexuella övergrepp

- Att visa könsorganen för barn
 - Att tala med sexuell underton då barnet är närvarande- syfte att bli upphetsad.
 - Sexuell beröring av barnet (inte genitalerna)
 - Sexuell stimulering av barnet
 - Kräver att barnet stimulerar sig själv eller någon annan sexuellt
- Sexuell stimulering av barnet
 - Penetration i barnets mun, vagina, eller ändtarm med penis, tunga, finger eller objekt
 - Dokumentation av tidigare nämnda handlingar i form av bilder eller videon

Pedofiler / hebefiler som förgripit sig på barn

- Pedo / hebefilernas andel ungefär 40-45%
 - Samma förövare har ofta många offer
 - Bland offren är pojkarna ofta överrepresenterade
 - Risken för återfall (nya brott) större än för icke-pedofiler
-

Övriga förövare (icke-pedofiler)

- Deras andel av brotten är ca. 55-60%
- Personer vars sexuella intresse i första hand riktar sig mot vuxna, men som kan ha känslor för barn i vissa situationer eller permanent
- Insest: Biologisk eller social förälder, mor / far föräldrar, bror, syster...
- Sosiopater, psykopater: sociala normer begränsar inte handlingar
- Brotten riktar sig oftare mot flickor
- Offren är ofta i puberteten eller äldre
- Förövaren finns ofta i barnets närkrets
- Ofta färre offer än pedofiler
- Personer vars psykiska utveckling inte motsvarar deras fysiska utveckling.

Vuxna som förgripit sig på barn har ofta följande utmaningar

1/2

- Förvrängda uppfattningar om barns sexualitet
 - Svårigheter att känna igen och behärska känslor
 - Social isolering, ensamhet och uppgivenhet
 - Tankeförvrängningar som berättigar handlingar
 - Avvikande sexuella fantasier och upphetsning
-

Vuxna som förgräpat sig på barn har ofta följande utmaningar

2/2

- Idealiserade förhållanden
- Sex /intimitet -förvirring
- Problematiska strategier för att undvika misslyckade förhållanden med vuxna
- Behov av närhet
- Tar barnet som ett substitut till partner

Det underliggande behovet bakom brottet är aldrig fel

-Metoderna att stilla behovet är!

Övriga riskfaktorer

- Övriga avvikande sexuella intressen
- Positiva attityder och tankar kring sexuellt våld och sexuellt utnyttjande
- Utmaningar att reglera sina sexuella behov
- Rusmedel
- Snabba förändringar i emotionella tillstånd (t.ex. Ilska)
- Isolering, ensamhet
- Fel sorts ”kamratstöd”
- Livskriser
- Självreglering – utmaningar eller brist på detta plan

Vem behöver stöd?

- Personer som känner sexuell eller romantisk dragning till barn (förebyggande vård)
 - Personer som förgripit sig på barn
 - Personer som använder "barnpornografi" = dokumenterade sexuella övergrepp mot barn
 - Personer som förgripit sig på barn och blir frigivna från fängelset
-

Personer som inte begått brott

- De flesta är redan som unga medvetna om sitt sexuella intresse
 - Leder ofta till psykisk ohälsa, självmordsförsök
 - Den unga uppfostras att akta sig för pedofiler som är "monster"
 - Många skulle önska tala om detta med en trygg vuxen eller professionell
-

Hög tröskel för att söka hjälp

- Rädsla för hur den professionella eller vuxna reagerar
 - Känslor av skam och skuld
 - Rädsla att bli blottad
 - Rädsla förknippat med att ge upp något bekant som ger välbehag
 - Anmälningsskyldighet
 - De professionellas brist på kunskap om pedofili
 - Rädsla för hur närkretsen skulle reagera
-
- Media

TIPS för situationer om någon berättar om sina känslor mot barn

- Andas och hålls lugn, det är ingen panik
 - Tala med personen om tystnadsplikt
 - Berätta om anmälningsskyldighet
 - Fundera tillsammans hurdant stöd personen skulle ha nytta av
 - Hjälp personen att hitta rätt stödkontakt
 - **EGEN ARBETSHANDLEDNING!!!**
 - Fortbildning för professionella inom temat sexualitet
-

Förebyggande tjänster

SeriE – hanke
serie@sexpo.fi
www.sexpo.fi
www.krits.fi

I Helsingfors - Sexpos & Krits
gemensamma STEA finansierade projekt

- Stödtjänster för klienter och familjemedlemmar
 - Terapigrupp
 - Konsultation för professionella
 - SeriE – huvudstadsregionens nätverk för professionella
 - Seri-verkko, nationellt nätverk för professionella som täcker stora delar av Finland
-

Seksuaalinen kiinnostus lapsiin - omahoito

Mielenterveystalo

Tämän omahoito-ohjelman ovat
tuottaneet yhteistyössä:

Pelastakaa Lapset ry (Nina Vaaranen-
Valkonen), Rikosseuraamusalan
koulutuskeskus (Nina Nurminen) ja
HYKS Psykiatria

<https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/itsehoito/seksuaalinen-kiinnostus-lapsiin/Pages/default.aspx>

Finns också på engelska

Sexualfostran

Mål

- Ett gemensamt språk och ord för alla kroppsdelar
 - Njutning
 - Söka och hitta sig själv
 - Känna igen sina egna gränser
 - Respektera egna gränser
 - Känna igen andras gränser
 - Respektera andras gränser
 - Kommunikation
 - "Ihmissuhdetaidot"
 - Rätt till saklig information i god tid
 - Handlingsplaner för utmanande situationer
-

Sexualfostran

När och var?

- I små doser
 - I god tid – var steget före
 - När barnet frågar
 - Kontinuitet
 - Samma teman för både flickor och pojkar
 - Föräldrarna har huvudansvaret
 - I dagis /skolan
 - Inom hobby verksamheten
-

Sexualfostran

Tips

- Berätta inte om dig själv och dina egna erfarenheter
 - Tala inte i jag-form
 - Se till att det inte finns obearbetade ömma punkter i egen sexualhistoria
 - Alla teman ok att behandla, förutsatt att man talar på barnets nivå
 - Positiv approach
 - Dela inte endast ut varningar
 - Det är ok att fråga vad som helst. Den vuxna väljer hur man svarar 😊
-

Hur beakta pedofili i sexualfostran?

- De flesta blir medvetna om att de känner sexuell eller romantisk dragning mot barn eller unga redan i ung ålder
- Trygghetsfostran
- Vi kan inte bara varna barnen för pedofiler
- I klassen kan det sitta en person som redan identifierar sig med monstret läraren beskriver
- Vi kan inte utgå från att endast flickor kan falla offer för sexuellt utnyttjande
- Ensamhet, isolering, skam, självdestruktivitet
- Användning av "barnporr"
- Söker likasinnade
- Om det inte finns tillgång till stöd leder det ofta till att den unga söker det via nätet

Hur beakta pedofili i sexualfostran

- Undvika att tala om stereotyper inom sexualfostran- öppna begrepp
- Information och kunskap om vad man kan göra om man är orolig för sina fantasier
- Skilja på fantasi och verklighet. Vilken funktion har fantasierna?
- Saklig information om pedofili ordet inte uppfattas vara det samma som sexualbrottsling
- Hos endel permanent, hos andra övergående
- Hur kan man leva med en lust man inte kan förverkliga? Viktigt att kunna förmedla bilden av en positiv framtid!
- Var kan man söka hjälp om man är orolig / skulle önska tala om sin egen sexuella läggning?

Trygghetsfostran

- Bra och dåliga hemligheter
 - Baddräkts modellen
 - Man behöver inte lyda alla vuxna
 - Trygg vuxen
 - Egna gränser / andras gränser
 - Handlingsplaner
 - Var intresserad av barnet. Barn som saknar trygga intresserade vuxna löper större risk att falla offer för sexuellt utnyttjande!!!
-

Om ett barn berättar om övergrepp:

- Du kan inte lova barnet att du inte berättar barnets "hemlighet" åt någon
- Du är förpliktad att föra ärendet vidare så att barnet får stöd
- Du kan inte lova barnet att finnas som stöd genom hela processen
- Banda samtalet om möjligt
- Skriv ner diskussionen ordagrant
- Be en annan person med om det är ok för barnet
- Lyssna på barnets spontana berättelse
- Ställ inga tillägsfrågor
- Upmuntra inte barnet till att berätta mera
- Beröm inte barnet för mycket
- Du kan säga att inget som hänt är barnets fel
- Se till att barnet inte blir ensamt och att barnet får det stöd som behövs
- Din uppgift är inte att utreda om det barnet berättar har skett
- Överanalysera inte och gör inga anmälningar bara på känsla

Anmälningsskyldighet? NEJ

Fantasier, sexuell läggning eller intresse överskrider inte anmälningsskyldigheten

Att det bor barn i samma hem som en person som är sexuellt intresserad av barn överskrider inte anmälningsskyldigheten

Att se på "barnpornografi" eller att inneha och sprida materialet överskrider inte anmälningsskyldigheten.

Om någon planerar ett övergrepp, men en klar plan, tidtabell, plats och offer inte finns överskrids inte anmälningsskyldigheten.

Kontakt med barn på nätet i spelvärlden överskrider inte anmälningsskyldigheten om inget sexuellt hänt (även om intresse skulle finnas)

Anmälningsskyldighet? JA

Om någon berättar att den utnyttjat ett barn sexuellt.

Om någon har en klar plan för att sexuellt utnyttja ett barn. Kräver att det finns en plats, offer och tidpunkt för handlingen.

Grooming

Om ett barn berättar att det blivit sexuellt utnyttjat

Anmälningsskyldigheten är kopplad till barnskyddslagen. Om barnet hunnit fylla 18 gäller inte längre anmälningsskyldigheten.

Offret för brottet har möjlighet att anmäla brottet ännu 10 år efter att offret fyllt 18 (28år)

Grooming 5år (23år)

Anmälan till polisen och barnskyddet

Polisen

- Konsultera polisen och följ polisens direktiv
- Om nödvändigt gör en anmälan ”ilmoitus epäillystä lapseen kohdistuneesta rikoksesta” = misstanke!
- Fyll i blanketterna och skicka per e-post till polisen
- Ring sedan till polisen och uppgive personuppgifterna per telefon
- Var och en som hör om ett sexualbrott mot barn är förpliktigad att göra en anmälan (även om någon annan redan gjort en)

Barnskyddet

- Gör en barnskyddsanmälan (på basen av offrets / förövaren ort om du har den informationen)
- Gogla barnskyddsanmälan / lastensuojeluilmoitus och ort
- Inte enhälligt system
- Om det är kris, ring 112